

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
20 ianuarie st. v.
1 februarie st. n.

Esse in fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 3.

A N U L XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Decepțiuni.

Bale vântu — 'ngălbenite cad frunzele de pe tei
Și se spulberă 'n câmpie, și se 'ngropă 'n sinul ei,
Ca speranțele 'n un suflet pustiit, și ca pe cer
Stelele, când se pornește norul negru 'rin eter.

Nu mai e farmec in lume, pentru ce să mai trăiești,
Să te lupți tu cu probleme și cu grigile lumescei;
Amăgirilor vieții întreg sufletul să-ți dai,
Până ce simțesei că 'n tine nici o forță nu mai ai!

Din colo de ochii noștri se ascunde vecinicia
Și pașind in ea — la olaltă contopim nemernicia;
Căci ea este o nimică fără margini, fără fund,
Tôte dorurile lumii in adâncul ei s'ascund.

De-ai pute să-ți arunci ochiul in ăst chaos fără margini
Și-asta lume și cu-aceea la olaltă să-ți imagini:
Te-ar inspăimântă-amendouă și-ai fugi să-ți perși și urma
Si n'ai pute fi in stare să știi să alegi de-acuma.

De-ai pute să fii ca frunza ce se scutură din tei
Și se spulberă 'n câmpie, și se 'ngropă 'n sinul ei —
Și nimic să nu te dără, c'ai trăit pe-acest pământ,
Ce și-ar pásă 'n care parte te-ar răpi al iernei vânt?

Ori in care parte-a lumii, vânturile să te porțe.
Ce-ți mai pasă de-i vieță, ce-ți mai pasă de e mörte;
Decă 'n sufletu-ți e iernă, — ce-ți mai pöte pásă fie —
Ești o frunză spulberată, un pustiu in o pustie!

V. B. Munteșcu.

Părintele Zamfir și vlădica.

(Anecdotă din popor.)

In vremea veche cica s'a întâmplat odată, că obștea unei comune a pîrit pe părintele lor la vlădică, că trăgea din lulea, de și se părea Dömnice că este coșul lui nea Stan bogătoiu din satul Comoreșci.

Asta purtare firește obștei nu-i plăcea de fel, dar mai ales fruntașilor comunei care așteptau ca Sfinția Sa să arate intru tôte cucernicie și smorenice, să fie pildă oilor sale cu fapta și cu cuvântul. Ei se făcură loc și pară și pentru aceea, fiind că Sfinția Sa batjocoria bucuroș pe ori cine la adunări, prin crișmă — pe care cam cu dragoste o cercetă — și in col-

țurile ulițelor așa, că cei de față rideau de-ș țineau folele, căci de! așa-i firea omului, fiecare pune bucuros șeua pe manza vecinului.

Tréba a ajuns atât de departe, încât ömenii cale de o poștă se feriau din calea popii, prin ce se măriă tot mai tare ura și dușniănia in potriva lui, de unde se și iscodi pira la vlădică.

Sfatul vlădicesc orëndui pe popa la pocăință in o și de ernă când de ger pocniau și se despicau lemnele prin pădure, de gândiai Dömnice că ești intre cetele de urcași, ce alergă câtă-i draga de șiulică fără pic de ispravă, și când in găină inghetă oul, ér in vacă vițelul.

Sfinția Sa părintele Zamfir — căci așa se chemă păstorul oilor cu grai — necăjit și amărit de mörte, una de tărimea vremii, alta de frica Pré sântitului vlădică, cu capu ce 'n straiță, își luă șiua bună dela cei mai deapropoe ai sei și ca sfântu Petru cu Dumneșeu, luă drumul spre dvorul vlădicesc din cutare oraș. cale de opt poște.

Cu mult necaz și amar mergea el pe cale, încât nici că băgă 'n sémă cele doue sate ce le trecuse și că in al treilea intrând, ömenii adunați la sfat inaintea casarmeri vedëndu-l și cunoscëndu-l de față cinstită, se plcă și-ș descoper capetele in semn de cinste.

Popa desmiticindu se din necaz, cu tristețe mulțăm obștei adunate și-ș căută calea mai departe, nevoind a-ș bate capul că ce-i, căci omului ce-i arde casa puțină grijă are de focul ce s'a întâmplat vecinului.

Barba și mustețile inghetate sloi, el ghéță de rece — că eră și cam slăbuț de hăinișore — trase in câmp la un sălaș spre a-ș desmurți bietele öse; dar când mai că eră să intre in sălaș, o dröe de căni îl intimpinară, pe care inse indată îi mulcomeșce un păcurar roșu fătoș, pui de voinic.

Părintele Zamfir dă binețe, ér păcurarul îl primeșce in sălașul seu, căci bunu-i romănu la inimă și bucuroș își dă sufletul celui ce i-a deschis ușa.

La apoi loc aproape de focul din vatră ce ardea a lene, povesteșce păcurarului din fir in pör calea ce are el să o facă in asta putere de vreme, se jehue de reutatea poporenilor sei și rugă pe Dumneșeu și tötți sfinții să-i stee intru ajutor.

Păcurarului i se făcö milă de el, aprinse bine focul, părintele se încălđi binișor și adormi ca ori și care după atăta cale bătută.

Sculându-se își luă șiua bună și plecă. Cum mergea pe drum, deodată inaintea lui vedö turnurile bisericilor dela episcopie ce se înălțau falnic in vęduh și pe care le cunöșcea încă din vremea când eră in clerică. Ca cel cu frica 'n sin, deodată îl să-

getă prin inimă, picioarele îi seacă și popa nu mai putea să se miște, inlemnise, i se părea că stă față 'n față cu Pré sântitul vlădică. Prinse inse curaj ca țiganul ce-l lăsară să-ș mai aprindă pipa înainte de aruncarea lațului pentru spânzurat, și plecă mai departe, de peste un cias bun ajunse la ușile dvorului episcopesc.

Acî să fi vădut frică!! se părea că lumea se învêrte înaintea lui și că acî apoi o să se prăpădescă.

Dar în vâlmășala lui îi pică prin minte că nu este bine a intră fiecum, nu, căci să nu faci ca cu lopata, ci cam cu judecata, — vorba aceea.

Se hotărî dară ca potrivit pe vremea după mâncare și incurăjat să intre la vlădică, căci pe vremea aceea tot îi miroasă părintelui Zamfir că pôte și sântitului vlădică îi va plăcê luléua și va trage doue trei fumuri, că ȕeu bun și îi dragum de duhan!

Cum se hotărî, așă și făcû. Așteptă cam jumătate de cias după ce la turnurile bisericeî dvorului sună clopoțelul de amed. că dóră domniî ai mari se mai întind pe vr'un canapei după prânȕ, căutând a lene la roșile de fum ce ȕies din camișul (ȕevea) luleei.

După ce părintele potrivî vremea și după ce de frică mai dărui cătana cu niște amăriți de groșiti ce-i avea păstrați în chimir dela vre o feștanie din sat, care i și îndreptă vremea, nădăjduind încă odată în Dumneȕeu și toți sfinții, intră fără cuvênt la vlădică.

Și să veđi minunea, când părintele Zamfir intră, mai că-i veniă să sară furcă 'n sus de bucurie, de nu-i plesniă prin cintură unde îl stringe curéua, căci află pe Măria Sa tocmai trăgênd din un cibuc care eră aninat de un chămiș (vergea) ce atingea aprôpe pământul.

Ca lovit de tresnet, după ce zări pe Măria Sa, începî cu mânilor crucișate pe pept a-ș face mătanii până în pământ, de gândiai Dómne că cutare mucenic s'a sculat din morți, până ce ajunse la el, ér Pré Sântia Sa întinȕindu-și sfânta dréptă spre sârutat, îl întrebă că cine și cum e?

— Ce poștești sântite părinte? — ȕise vlădică — ce plângere ȕ-a îndreptat pasul spre dvorul nostru?

— Cu umilintă și plecaciune me inchin înalt Pré S. Vóstre; ca tot omul născut din muere, aplecat spre pécatul strămoșului Adam, am greșit și eu d'asta dată și din reutatea poporenilor mei fui pîrit pentru că sînt fumător. Me rog deci cu inchinaciune, fiind în puterea și în naintea Măriei Vóstre, faceți cu mine după placul și înțelépta voia Vóstră, căci îmi cunosc greșêla și sînt vrednic de pedépsă.

Părintele vlădică veđu că pedépsa ce ar trebui să o rostéscă asupra capului bietului părinte Zamfir, fórte bine și mai cu asprime s'ar potrivî la el și fiind că de! părintele avû norocul de-l prispî cu bucătura 'n gură, cam pe dea'ntorselea îi ȕise:

— Bine, bine, fêtul meu! Nu am gândul și acel cuget reu, ca amésurat sfințelor dogme și canóne sobornicești și ale pravoslavniciei bisericî, să-ți dau vre o pedépsă aspră; inse din pîra obștei pîritóre apriat ese la ivelă, că sfinția Ta la fumat te folosești de o vergea fórte scurtă, prin ce vâtemi vaȕa și smerenia tuturor fraților în Christos. Pentru aceea sfatul meu părintesc și din inimă este, ca fumând să te folosești de o vergea decă nu mai lungă, apoi cel puțin ca aia mea, ca așă apoi poporul predat mânei ocrotitóre a sfinției Tale să nu aibă cuvênt a se plânge și a te invinovăți mai mult, și așă să nu mai fiu silit cu alt prilej să fac îndestul astorfel de jalbe.

Maidan. în ianuarie 1891.

De ȕiua nunții tale.

ȕe-al lunei scripet tóte se învêrtesc în viéța,
Dór umbra amintirei de ce-a trecut s'agați,
Și lumea cea de visuri atât de felurite,
În mândra lor lumină, ea nu' ne mai inghite.
Se 'ncepe viitoru-ți în danțul Isaie
Și 'n rochea de mirésă, pe cap cu cununie.

Ah! îți urez ferbinte de ȕiua asta sfântă,
Să ai pe lume parte de tot ce te încântă.
Să-ți fie-avea visul și viéța auroră,
Și armonie casa, iubita mea suroră,
Din ciasu 'n care dréptă ai stat între făclie,
Gătîtă cu petelă, pe cap cu cununie.

Pe lângă alte tóte, sumeți din cale-afară,
Odrasle strălucite din tine să resară,
Și geniul lor, lumină adâncă să reverse,
Lăsând glorie 'n urmă și amintiri neșterse.
Și fete mari, ca tine să-ți stea între făclie,
Pe umeri cu petelă, pe cap cu cununie.

O! fie-ve 'mpreună viéța, poeție,
Cum n'a mai fost vr'odată, cum n'are să mai fie.
Descopere-se-voue adâncele-i comóre,
Și cerul, tot seninul pe dênsa să cobóre,
Din ciasul când alături i-ai stat între făclie
Și 'n rochea de mirésă, pe cap cu cununie

Cornel Botez.

Inundația.

Nuvelă de Emile Zola.

(Urmare.)

ȕmi intorsei capul, neputênd să mint. Și simții acel fior de mórte pe care îl simțisem deja odată, și care părea a cuprinde și pe femeile și scumpele nóstre copile. Ele înțeleseră. Maria se ridică dréptă, suspină adânc, apoi căȕu cuprinsă d'o crisă de lacrămi. Aimée își ținea strînși copiii în póle și-i ascundea ca și când i-ar apêră. Veronica, cu fața în mâni, nu mai mișcă. Tușa Agata, chiar și ea, palidă, își făcea semnul crucei, îngânând la Tatăl nostru și Născătóre.

Intr'acestea, spectacolul deveniă în giurul nostru d'o grandóre suverană. Nóptea în tótă puterea, păstră o limpeȕime a nóptei de veră. Eră un cer fără lună, dar un cer plin de stele, d'un albastru atât de curat, încât umplea spațiul c'o lumină albastră. Se părea că amurgul continuă, atât de limpede eră orisonul. Intinderea imensă părea și mai largă sub acéstă dulcêța a cerului, albă, ca și când ar avé o lumină propriă, d'o fosferescență ce aprindea flacări mici pe fiecare creștă de val. Pământ uscat nu se mai vedea nicăiri, pretutindenî numai apă. P'un moment uitam de primejdii. Intr'o séră, lângă Marsilia, am veđut marea și am remas uimit.

— Apa creșce, apa creșce, — repetă fratele meu Pierre, rupênd mereu din camișul pipei sale pe care o lăsă să se stîngă. Apa nu mai eră decăt la un metru de acoperiș. Ea deveniă din ce în ce tot mai turbată. Se formau curente. Dela o vreme incolo încetasem d'a mai fi protegați de înălțimea ce se află în prójma satului. În mai puțin de un cias apa deveni amenințătóre, galbênă, se aruncă asupra casei, adreșând cu sine resturi de butóie snarte, bucăți de

lemne, grămezi de ierburi. În depărtare er dădea acum asalt contra zidurilor și lovirile ei resunau până la noi. Plopii cădeau cu pârșituri de mörle, casele se derimau, ca niște case de petriș resturnate în drum.

Jacques, mișcat de suspinele femeilor, repetă :

— Nu putem să rămânem aici. Trebuie să încercăm ceva. Tată te rog, să facem ceva.

Bolborosiam și diceam după densusul :

— Da, da, să facem ceva.

Dar nu șciam ce. Gaspard dicea s'o ia pe Veronica în spate și s'o ducă în not. Pierre vorbea d'o plută. Eră o nebuniă. Ciprian dișe în fine :

— Decă am puté cel puțin să ajungem până la biserică. Biserica se ținea încă d'asupra apei cu turnul ei mic pătrat. Ne despărția de dēnsa șapte case. Ferma noastră, cea dintēiu în sat, eră alătura de o alta mai înaltă, care și ea eră lipită de o zidire vecină. Pöte că pe d'asupra caselor am puté să mergem până la locuința preotului, de unde eră ușor să intrăm în biserică. Multă lume trebuie deja să fie acolo, căci tōte acoperișurile caselor erau gōle și auđiam voci cari de sigur veniau din turn. Dar câte primejdii până acolo ? !

— Este cu neputință, — dișe Pierre. Casa lui Raimbeau este pré înaltă . . . Ne-ar trebui niște scări.

— Totuș o să încerc, dișe Ciprian. Me voi întörce decă nu se pöte face drumul acesta. Altel decă se pöte ne ducem cu toții, pe fete le vom luá în brațe.

Îl lāsai să plece. Avea dreptate. Trebuiá să încercăm imposibilul. El se urcă pe casa vecină cu ajutorul unui cărlig de fer, cu care se sprigină de un coș, când nevēstă-sa Aimée, ridicându-și capul vede că nu mai e acolo. Ea strigă :

— Unde este el ? Nu voiesc să me lase. Sântem împreună, vom muri împreună.

Când îl zări d'asupra casei, ea fugi spre el, fără a-și lāsá copiii. Îi dicea :

— Ciprian, așteptă-me. Me duc cu tine, voi să mor cu tine.

Se încăpățină. El plecându-se, o rugá, afirmându-i că se va întörce, că se duce pentru a veni să ne scape pe toți. Dar ea, cu un aer rătăcit, dedea din cap, repetind :

— Me duc cu tine, me duc cu tine. Ce-ți pasă ? Me duc cu tine.

Trebui să ia copiii. Apoi o ajutá să se urce. Îi urmăriam cum trec încet pe crēsta casei. Ea-și luá în brațe copiii cari plāngeau, er el se întörcea s'o sprigine.

— Pune-o în siguranță ș-apoi întörce-te numai decăt, i strigai eu.

Vēđui că mișcă din mână, dar mugetul valurilor me împiedicá să aud ce-mi respunde. Apoi nu-l mai vēđurám. Se coborí pe cealaltă casă, care eră mai jos ca cea dintēiu. După cinci minute reapărú pe a treia casă, a cărei acoperiș eră fōrte pieđiș, căci se tīrau în genunchi pe vēřful acoperișului. O spaimă mare me cuprinse. Incepui să-i strig din tōte puterile mele :

— Intörce-ți-ve, întörce-ți-ve !

Toți, Pierre, Jacques și Gaspard, îi strigam să se întörcă. Glasul nostru i oprí un moment. Dar continuará apoi d'a înaintă. Acum se găsiu la colțul format de stradă, în fața casei Raimbeau, o clădire înaltă, cu trei metri cel puțin mai înaltă ca celelalte case din vecinătate. Pentru un moment, stătură la indoielă. Apoi Ciprian începú să urce ca o pisică în sus pe coș, Aimée, care trebui să-l aștepte, remase în picioare pe vēřful celeilalte case. Puteam s'o distingem bine cum își strīngea corpul, drept, négră sub cerul luminos, ca și când ar fi fost mai mare. Ș-atunci inspăimântătōrea nenorocirei încet.

Casa Raimbeau destinată unei exploatațiuni industriale eră fōrte slab clădită. Afară de acesta curentul din stradă o isbiá chiar în față. Mi se părea c'o vēđ clătīnându-se sub isbiturile apei ; spaima me strīngea de gât urmărind pe Ciprian care traversa acoperișul. D'odată s'auđi o urnitură teribilă . . . Luna resăriá, o lună plină, singurá pe cer a cărei față galbená luminá imensul lac ca o lampă. O singurá scenă din catastrofă nu am perdut-o din vedere. Eră casa lui Raimbeau care se dērimase. Scăparám un țipet de grōză, vēđēnd pe Ciprian dispărēnd. În dērimare nu deosebiram alt ceva decăt o tempestă, o țīsnire uriașă de valuri de sub ruine. Apoi totul se calmá, apa își reluá nivelul cu péta négră a casei inghițitá, neremânēnd afară decăt bucăți din scheletul ei. Eră o grămadă de bārne una intr'alta. Și 'ntr'aceste bārne mi se părú că vēđ mișcându-se un corp, ceva viu, făcēnd sforțări supra omenești.

— Trăește, strigai. Mulțumescu-ți Dōmne, trăiește ! Colo, d'asupra apei luminată de lună.

Un rīs nervos ne scuturá. Băteam din palmi de bucurie ca și când am fi scăpat noi ēnșine.

— Se va smulge el d'acolo, — dișe Petre.

— Da, da, uități-ve, esplicá Gaspar, cum se si-leșce să prindă bārna din stānga.

Risul nostru încetá. Nu mai schimbarám nici o vorbă, inlemniți de témă. Înțelesesem d'odată situația teribilă în care se găsiá Ciprian. În căderea casei, picioarele-i furē prinse între doue bārne ; remănea spēndurat fără să se pōtá desface, cu capul în jos, la câteva centimetre de apă. Fu o agonie grōznică. Pe acoperișul casei vecine Aimée stătea mereu în picioare, în brațe cu cei doi copii. O tremurătură convulsivă o zguduia. Vedeau cum bārbarul eră mōre, nu-l scăpá un moment din ochi, la cățiva metri de ea. Și ea scotea un urlet continuu, un urlet nebun de grōză.

— Nu putem să-l lāsăm a muri asttel, dișe Iacob perdut. Trebuie să mergem în ajutor.

— Am puté să ne mai coborím la el d'alungul bārnelor, — observá Petre. Să-l scăpăm.

Și ne îndreptam spre acoperișul vecin, când a doua casă se derimá și ea. Calea eră tăiată. Ne inghețá sāngele în vine. Ne apucarám mașinalicește de mână ; ne strīngeam cu putere fără a ne puté întörce privirile dela spectacolul înfiorător.

Ciprian încercase să se ridice. Cu o torță extraordinară, se ridicase d'asupra apei, își ținea corpul într'o poziție oblică. Dar obosēla îl covērși. Cu tōte astea luptá, voind să apuce bārnele, aruncând cu mânilor în stānga și drēpta ca să se apuce de ceva. Apoi, împacându-se cu gândul că trebuie să mōră, recăđu, spānzurat din nou, inert. Mōrtea se apropiá încet. Apa care se urcă încet, d'abiá îi atīngea pērul. Trebuiá să-i simțá recēla în creștet. Un val i cuprinse apoi fruntea. Altele îi inchiseră ochii. Cu încetul, vēđurám capul dispărēnd. Femeile, la picioarele noastre, își ascundeau fața în mâni. Chiar și noi, căđurám în genunchi, cu brațele deschise, plāngēnd ingānând o rugă. Pe acoperiș, Aimée, tot în picioare, cu copiii strīnși în brațe, urlá tot mai tare în nōpțe.

IV.

Nu știu câtă vreme am remas în stăpânirea acestei dureri ucidețōre. Când îmi revenisem în fire, apa mai crescuse. Acuma ea atīngea olanele. Acoperișul nu mai eră decăt o insulă strīnsă, în mijlocul întinderii imense de apă.

În giurul nostru casele se derimaseră. Marea se întindea mereu.

— Par că plutim, murmurá Rena prīndēndu-se de olane și în adevēr, cu toții aveam o senzație de

mişcare ca și când acoperișul dus de apă s'ar fi schimbat într-o plută. Apa părea că ne duce. Apoi când privirăm turnul bisericii, stând pe loc în fața noastră, această amețelă încetă; ne găsim în același loc, în mijlocul valurilor.

Apa începă atunci asaltul. Până atunci curentul trecea pe stradă. Dar derimăturile care acum i sta în cale, îl făcea să dea îndărăt. Fu un atac în regulă. De îndată ce o scândură se uita o bătă s'atingea de curent, acesta o prindea, o balanță, și apoi o precipită spre case ca pe un berbec. Și n'o mai lăsa, o aducea îndărăt, o arunca din nou, bătea cu ea zidurile în lovituri îndoit, regulate. În curând de ce, douăsprezece bărne ne atacară astfel d'odată, din toate părțile. Apa mugăia. Spuma ne stropia picioarele. Auțiam gemetul surd al casei pline de apă și cum închieturile pârăiau deja. Câte odată, la unele atacuri mai tari, când bărnele loviau cu toată puterea, credeam că avea să se sfărșescă, că zidurile aveau să se desfacă și să ne dea pradă apei, prin spărturile lor.

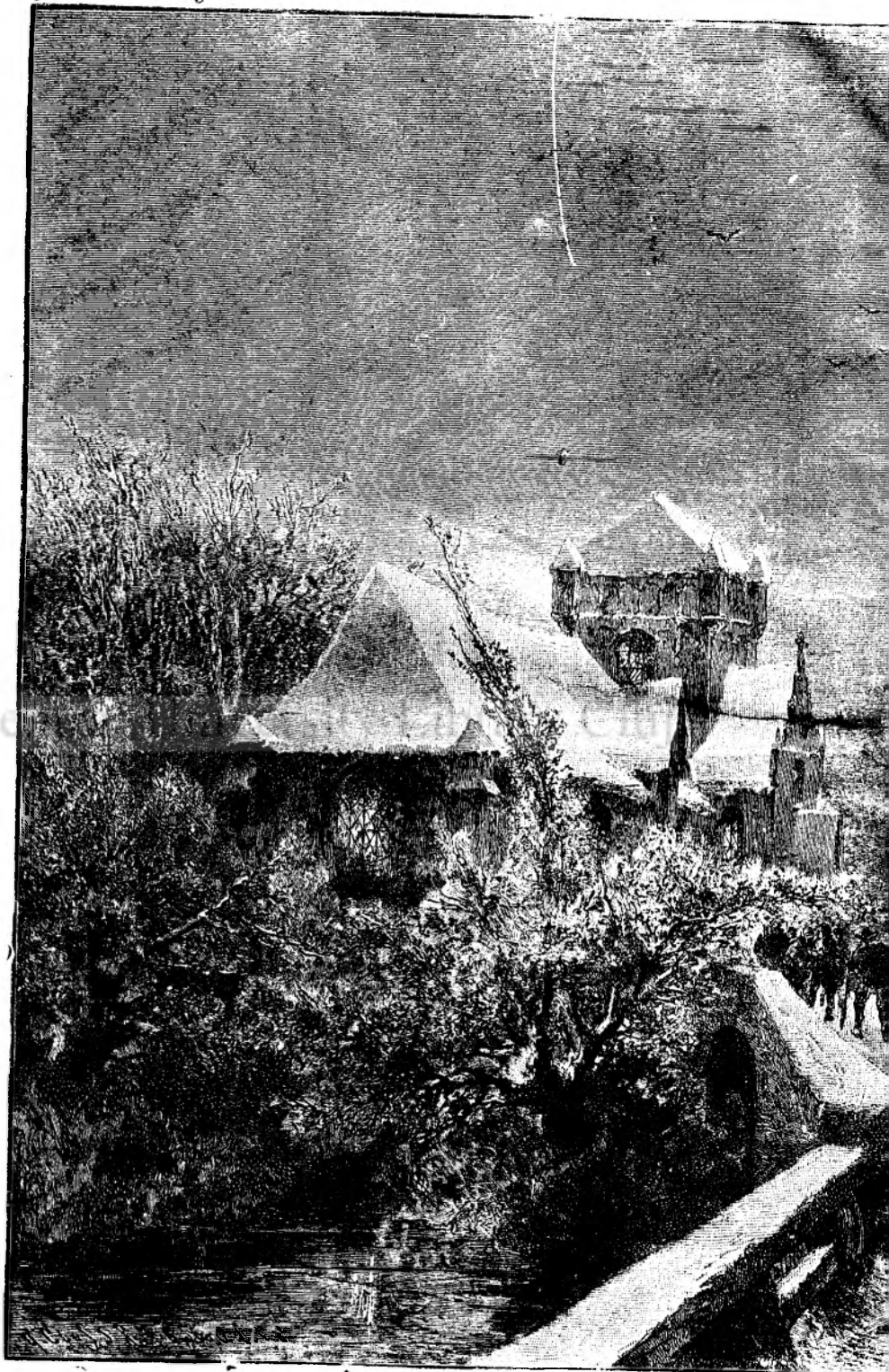
Gaspar avu curajul să se apropie chiar de marginea acoperișului. Isbuti să pună mâna pe o bătă, o trase cu brațele lui puternice de luptător.

— Trebuie să ne așezăm, strigă.

Iacob, de altă parte, se forță să oprască din trecere o prăjină lungă. Pietre îi ajută. Eu blăstămam vârsta care me lăsase fără putere, slab ca un copil. Dar apărarea se organiză, un duel între trei oameni și un fluviu. Gaspar ținând bătă la îndemână, aștepta bucățile de lemn aduse de curent, și le opria cu putere când se apropiau de ziduri. Uneori loviturile erau atât de puternice, încât îl resturnau. Lângă dânsul, Iacob și Petre cu prăjina se siliau să împingă și ei sfărșimăturile ce le aducea apa. Apröpe un ciaz țină această luptă zadarnică. Puțin câte puțin își perdeau răbdarea, injurând, isbind și insultând apa. Gaspar o lovia ca și când s'ar fi bătut piept la piept cu ea, o găuria cu lovituri drepte ca și p'un piept omenesc. Și apa își păstră încăpăținarea-i liniștită, fără o rană, nebiruită. Atunci Iacob și Petre se lăsară jos, sleiți de puteri, pe când Gaspar, într'un ultim avânt lăsa să-i smulgă bătă curentul, care la rândul lui, ne întörse loviturile. Lupta era imposibilă.

Maria și Veronica se aruncară una în brațele celelalte. Ele repetau, cu o voce întreruptă, aceeași trasă, o frasă de gröză, care pare că și acum îmi

sună în urechi: — Nu voi să mor! . . Nu voi să mor. Rosa le cuprinse în brațele ei. Căută a le consolă, îmbărbătă; ea singură tremură, și strigă fără

D U M I N

voia :

— Nu voi să mor! . .

Singură Agata nu dicea nimic. Nu se mai rugă, nu-și mai făcea semnul crucei. Zăpăcită, își plimba

ochii în toate părțile, și întâlnind p'ai mei, încercă să suridă.

Apa bătea acum olanele de sub picioarele noastre.

cari aveau bărci, se vede că au fost surprinși înaintea noastră.

Intr'astea Gaspar continuă a se plimbat pe acoperiș. D'odată ne strigă :

— Ascultați ! Ajutați-me.

El prinse o prăjină, apoi o scândură enormă, neagră, un fel de acoperiș de hambar, solid, pe care apa îl rupsese întreg, și care plutia spre noi. Când el fu aproape de casă, el îl opri cu prăjina ; și cum simția că-l duce, ne strigă într'ajutor. Îl prinsesem de brâu și-l țineam tare. Apoi îndată ce pluta intră în curent, se lovi ea singură de acoperiș, atât de tare, încât pe un moment ne fu frică să o vedem sfărmată în bucăți.

Gaspar îndrăzneț sări pe pluta pe care întâmplarea ne o trimise. El o percurse d'altul și d'alungul, pentru a se asigura de soliditatea ei, pe când Petre și Iacob o țineau pe loc la marginea acoperișului ; rîdea, strigă vesel :

— Bunicule, etă-ne scăpați ! Nu plângeți, femeilor ! O adevărată barcă. Etă, picioarele mele sînt pe uscat. Ne va ține pe toți. Vom fi pe ea ca în casă.

Totuș creșt că trebuie s'o mai întărescă. Prinse bărnele care plutiau prin pегіur, le legă cu sîora pe care Petre o aduse din întâmplare. Chiar cădă odată în apă ; dar când noi strigarăm, el ne rise.

Dar apa îl cunoșcea : nu odată innotase o milă întregă pe Garonna. Aruncându-se er pe acoperiș, se scutură de apă, strigându-ne :

— Haide, suiți-ve, să nu perdem vremea.

Femeile se puseseră în genuchi. Gaspar trebui să le ia în brațe pe Veronica și Maria, pentru a le duce până în mijlocul plutei, unde le puse jos. Rosa și tușa Agata alunecaseră ele singure pe olane și se așezară lângă fete. Atunci me uitai spre biserică. Aimée eră tot acolo. Ea se răzîmă acum d'un coș, își ținea copiii în aer, stînd până în brâu în apă.

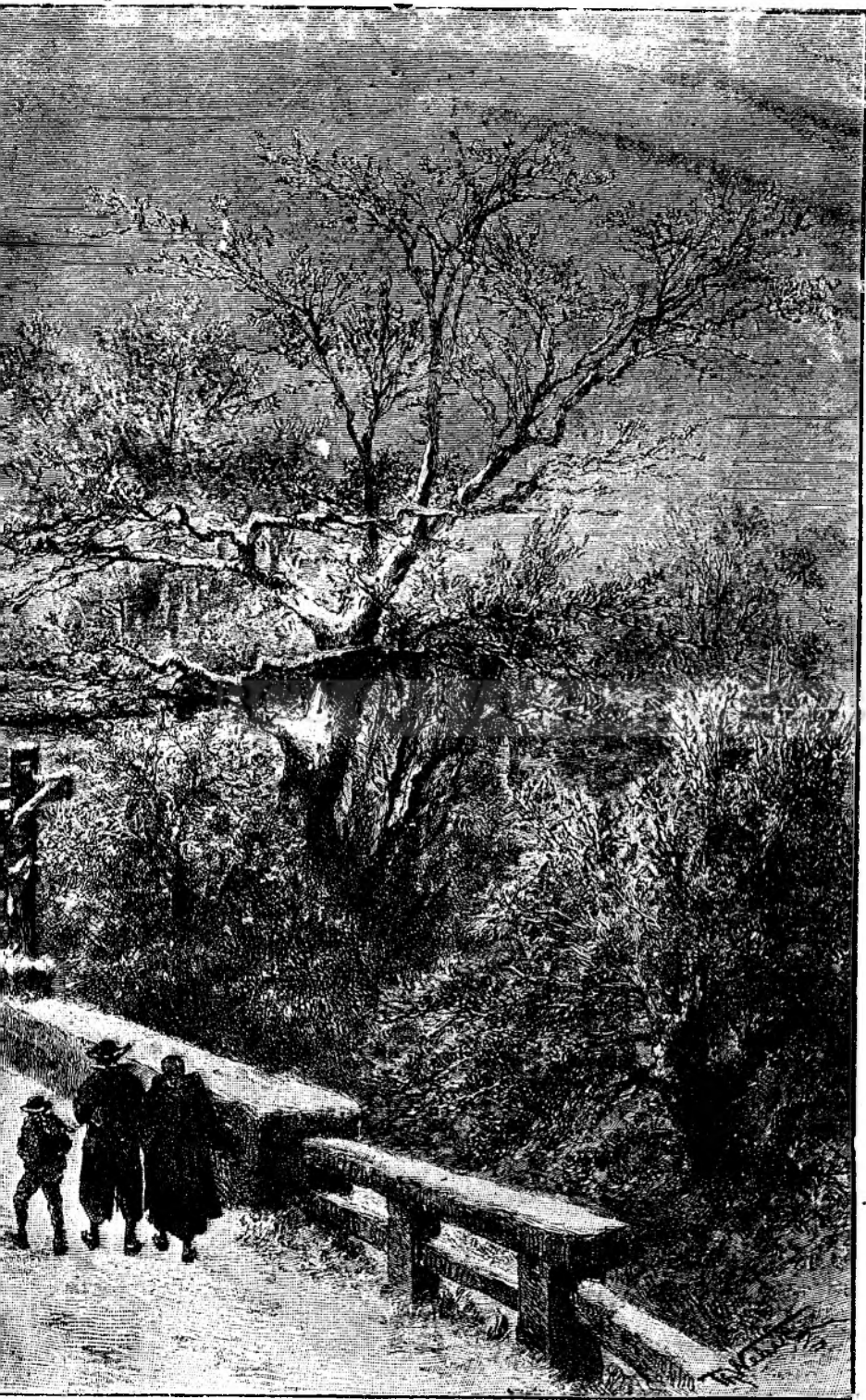
— Nu te măhni bunicule ! îmi țise Gaspar. Li vom lua, trecînd p'acolo, țî-o promit.

Pierre și Iacob se urcaseră deja pe pluta. Sării și eu. Eră plecată într'o parte, dar în realitate eră destul de solidă pentru a ne ține pe toți. În fine, sări și Gaspar după acoperiș.

dicîndu-ne să luăm niște prăjini pe care le preparase și cari trebuiau să ne slujescă ca lopeți.

(Incheierea va urmă.)

Ioan Rusu.

R N A.

Nimic nu mai eră de sperat. Auđiam în continuu voci dinspre biserică ; doue lampe se vedură într'un moment în depărtare ; liniștea er se întindea peste nemărginitul lac galben din giuru-ne. Cei din Saintin,

Nume familiare românești.

(Urmare.)

7. *Comuna Ciudanoveț.* Albu 3 fam., Barbu 6, Barbura 4, Belcia 2, Brancu 16, Buia 4, Cocora 16, Coterla 3, Damian 10, Doban 5, Dragin 2, Dragoiu 2, Enece 1, Fiu 1, Gruia 3, Guja 5, Gușica 1, Icob 6, Iovan 2, Ieremia 2.

Margita 23, Marian 3, Marila 7, Meila 3, Melcu 2, Micșa 5, Miloșan 4, Negru 2, Nicóra 2, Novac 6, Opșa 12, Păun 2, Petrișor 3, Petruț 2, Peia 2, Popovici 2, Samaila 2, Sonca 12, Stoian 2, Trăila 3, Tinea 5, Veselin 1.

8. *Comuna Ciuchiciu.* Avramescu 4 familii, Bălota 3, Birlea 24, Boțoc 4, Boldovina 5, Bote 1, Bosica 25, Brinzeu 22, Bichelia 1, Bura 2, Cuvin 1, Daia 6, David 7, Dogariu 3, Dragoiu 13, Duca 10, Francu 1, Frumosu 3, Gera 2.

Ivan 3, Ienca 1, Ieva 3, Ifcu 1, Lapădat 18, Lința 2, Lințovici 3, Maffu 6, Mara 3, Marila 10, Mica 9, Micleu 18, Mioc 16, Mitra 4, Mogoș 19, Mozgova 24, Mercea 2, Martin 1, Muntean 1, Nadașan 8, Nistor 9, Novac 2, Nemoian 1.

Pascota 2, Penta 2, Parvu 11, Potocian 7, Petra 12, Pitic 1, Popa 2, Popovici 1, Radoslav 7, Radu 4, Rambu 3, Rotariu 2, Sanda 2, Selec 9, Savoianț 12, Stoica 11, Sălic 1, Tamaș 3, Taban 2, Urlecin 3, Voica 1.

9. *Comuna Dognaeska.* Abut 1, Adam 1, Andraș 3, Ardelean 4, Argeț 1, Arjoca 3, Băiaș 8, Baica 2, Balacian 3, Balan 15, Banescu 1, Berdac 1, Boienar 1, Bolcian 3, Bojinca 5, Balenescu 4, Bilavu 1, Berlogia 1, Baroșan 1, Bilan 1, Blaju 1, Blidar 2, Bloju 3, Bobescu 1, Bohulescu 1, Bocian 8, Brebenar 5, Cioba 3, Dolcean.

Cioba 5, Ciocai 4, Cica 1, Domian 2, Dobreiu 4, Dumitru 9, Dragan 5, Dragomir 1, Dragia 8, Diliescu 1, Dragoiescu 2, Dreghiciu 2, Duica 1, Farcășescu 11, Freș 1, Frunzăverde 1, Fometescu 1.

Gerlița 3, Ghilejan 1, Ghilescu 1, Gernița 3, Gavajina 3, Golia 2, Gonța 1, Goncia 3, Grădinar 2, Grindean 5, Gruescu 2, Guț 1, Guțoiu 3, Iordanbordan 2, Istodoru 1, Izvonar 6, Ivan 1, Cădia 1, Caprița 18, Capucian 3, Constantin 5, Craiovan 6, Cristoiu 17, Cucula 1, Lagoșan 2, Lungu 3.

Maderan 2, Madoran 8, Magulescu 1, Mogoș 5, Macovician 3, Manda 5, Manescu 3, Marin 2, Marincu 4, Miholcia 9, Micu 2, Moga 2, Moșer 1, Muntean 52, Novac 2, Ocenaș 16, Olariu 1, Oravițan 5.

Panoran 6, Panescu 6, Parișan 2, Palacian 8, Pateșan 2, Peptan 5, Potocian 15, Prebenar 13, Preda 5, Peștinar 2, Pocrian 9, Popescu 6, Pocruian 1, Rețezan 3, Racușan 4.

Șermet 6, Seremet 2, Stoica 3, Stinca 1, Sarnuțan 1, Sulia 2, Stanciu 3, Telescu 2, Thięga 1, Tismariu 13, Todila 1, Todor 4, Trăila 1, Turcan 1, Ungurian 5, Velcian 10, Velcelan 3, Vladulescu 2, Vlajet 1, Vucan 1.

10. *Comuna Forotic.* Ajer 4 familii, Argane 1, Andrașin 1, Babeț 5, Balan 3, Bercia 20, Betințan 2, Bireu 1, Bizu 1, Borca 4, Boronca 9, Boru 8, Botoș 7, Bozsın 13, Bosica 4, Bojinca 1, Buiă 10, Buielan 2, Buzila 1, Baița 1, Balan 2, Blidar 1.

Cinci 2, Daba 12, Dabiciu 3, Dan 1, Drugarin 2, Duda 1, Fila 3, Fiste 3, Frenț 13, Fortus 1, Garavina 2, Gavadina 4, Gerga 16, Gergere 1, Giuca 1, Grema 2, Grosu 29, Gruba 9, Ghica 3, Ianușel 4, Ieneșel 4, Iencuța 4, Iepure 1, Isac 1, Ivașcu 16.

Calințan 1, Carla 1, Cârșu 1, Clepan 7, Cocora 2, Cornia 1, Cosmaț 1, Curia 2, Lina 6, Lepa 4, Lupu 1, Liuba 1, Marcu 23, Marcu 2, Mateaș 2, Măceș 2, Miclea 5, Moșer 3, Molin 1, Micșa 5, Mioc

1, Moldovan 1, Morovan 1, Mociorca 3, Minea 1, Neda 1, Negrea 3, Nedelcu 1, Olariu 16, Oldea 7, Oltea 25, Paun 1, Pasule 1, Pașcu 1, Petco 1, Petrașcu 3, Petrișor 3, Pitiu 1, Pođu 4, Popa 2, Popasila 1, Popovici 2, Poja 3, Puica 1, Radu 1, Rușan 1, Rusa 1, Rusmir 1, Samaila 3, Șieinu 4, Silca 2, Stăngu 3, Siniu 2, Stan 5, Stojna 3, Serbu 4, Sineda 1.

Țanga 1, Țeperdel 2, Terbeț, Truia 3, Turcan 6, Vacarescu 4, Vija 3.

11. *Comuna Gerliște.* Andraș 20 familii, Andreș 3, Andreiu 2, Banuș 8, Begu 2, Basaraba 2, Berzu 18, Bologa 1, Borca 3, Bojin 4, Bojinca 13, Brancu 4, Burca 2, Bițu 1.

Cacărăza 2, Careba 3, Cimponeriu 1, Ciocu 1, Creston 16, Cornia 2, Crastun 1, Coterla 28, Cojocar 7, Crăciun 1, Danciu 2, Duda 27, Duma 9, Dumitru 5, Dragoiu 3, Fila 11, Filca 1, Frenț 1, Gușca 19, Gutin 6, Ghitta 1, Ieremia 5, Iorgovan 2, Ivașcu 10, Jura 3, Jurca 4.

Laboda 10, Laios 2, Lazar 3, Leu 1, Lepa 15, Linca 16, Luca 6, Liuba 6, Lupu 1, Lupuleț 8, Marila 19, Marița 3, Miloia 7, Mintia 2, Mercea 3, Miț 10, Motea 8, Murgu 3, Muț 1, Muju 5, Negru 17, Neda 6, Nistor 2, Niagu 4, Otonogu 1.

Pasere 16, Petcu 6, Pășovan 1, Păun 2, Pómă 4, Radu 2, Rara 1, Sima 6, Stăngu 30, Stan 1, Stoian 3, Stoina 1, Suza 18, Svía 6, Tisu 1, Tincu 2, Truia 15, Udu 1, Velat 1, Vucu 1.

12. *Comuna Goruia.* Albu 2, Arjoca 1, Balan 8, Becenęga 14, Belcia 16, Běl 4, Birta 3, Belosa 1, Bologa 2, Bojinca 8, Bunia 2, Cioca 1, Ciocu 4, Cioc 3, Coterla 1, Dalia 1, Damian 2, Dan 2, Frenț 8, Fui 1, Gădecian 1, Gasta 5, Ghitta 3, Gutiu 62, Hura 1, Ivașcu 39, Istrefu 2, Laios 10, Lepa 19.

Mita 1, Nistor 10, Niagu 7, Otomoga 14, Pan 2, Păun 5, Petcu 3, Peta 3, Pleșa 2, Popa 2, Popoviciu 8, Radu 6, Șocu 18, Ștefan 8, Stan 1, Stăngu 2, Stoia 12, Stoian 3, Truia 10, Udu 16, Versavia 1, Vucu 15.

(Va urmă.)

Dr. At. M. Marienescu.

Doine populare.

Din Caraș-Severin.

Mandrulița draga mea,

Spune tu la mamă-ta,

Noi atunci ne vom lăsa,

Când ea dór o semână:

Frunța busuiocului

In mijlocul focului,

Strat de mac in vĕrf de ac.

Și atunci ne vom uită,

Când mamă-ta-a numără:

Paele din doue care

Și erva din noue hotare,

Frunțele dintr'un stejar

Și ȃilele din noue ani.

Mai cu sēmă ne vom lăsa,

Când ea dór o face-așă:

Să sēmene orz in casă

Și s'ajungă spicu 'n mēsă,

Să sēmene grău in tindă

Și s'ajungă spicu 'n grindă.

Așă când vor resări

Și lumca s'ă preșar!

Și tu amca ei vei mai fi.

Constantin Voicu

Afacerea gimnasiului din Beiuș.

Introducerea limbii maghiare ca limbă de predare în cele patru clase mai înalte ale gimnasiului din Beiuș a stârnit în opinia publică română un rezens, care s'a manifestat și pe calea diaristică. Cu ocaziunea acestei manifestări s'au făcut imputări și atacuri guvernului diecesan și în special Arhiepiscopului din fruntea diecesei.

Esc. Sa părintele episcop Mihail Pavel, prelatul care de când păstorește diecesa oradană ș-a dat partea cea mai bună a sufletului pentru înaintarea culturală a diecesei sale, — arhiepiscopul care prin dăria sa epocală ș-a câștigat cu tot dreptul numirea de »al doile fundator al gimnasiului din Beiuș«, — filantropul, care numit într'un scaun episcopesc încărcat de datorii, timp de unsprezece ani, afară de alte daruri și ajutoare, a creat diecesei sale, pentru scopuri culturale naționale, din propriile sale contribuiri, un fond subsidiar de patru sute de mii fl., — în sfârșit bărbatul care ș-a făcut un titlu neperitor la stima generală: adânc jignit prin acele imputări, atacuri și chiar insulte, care îi ofensază cele mai delicate sentimente de episcop, de român și chiar de om, — a îndreptat la 20 l. c. întregului cler al diecesei gr. c. de Oradea-mare un cercular, prin care își vârsă durerea și spune, că 'n mijlocul loviturii familiare ce l'a izbit și a atacurilor violente, unica sa mângâiere este aderența și iubirea clerului său.

Este un ce singular chiar și la noi, unde atât de iute se trag în noroiu și persoanele cele mai vrednice de stimă, ca un episcop al cărui nume va străluci de-apururea lângă ale marilor noștri episcopi, să ajungă atât de amărit în viață, încât să vie a se căi în mijlocul fiilor sei sufletești, pentru nedreptatea ce i se face din partea conaționalilor sei.

Tochmai de aceea actul ănsuș devine cu atât mai important; ăr cetirea lui trebuie să facă asupra tuturor ămenilor de bine cea mai covârșitoare impresiune de duioște.

Reproducem din el următoarele:

»Afacerea gimnasiului din Beiuș o mistifică, ba pentru vițierea și seducerea opiniei publice, o chiar și falsifică.

»Ei se încercă a-i da afacerii acel aspect, ca și cum acest guvern diecesan nu și-ar fi împlinit datoria față de salvarea intereselor acestui institut cultural diecesan; pe lângă toate că, aceia, cari dintr Frățiile Văstre ați participat la consistoriul plenar din 9 iulie 1890, știți bine, că decă în afacerea acăsta nu s'ar fi urmat, precum s'a urmat, direcțiunea dictată de impregiurări, gimnasiul din Beiuș astăzi n'ar mai esista, și sacrificiele materiale aduse tot în interesul sustării institutului, toate ar fi zadarnice. Din care considerațiune, mi se face să cred, că elementele turbulente din întrebare încă s'ar fi bucurat de aceea decă s'ar fi cassat gimnasiul, pentru că atunci ar avé intru adevăr motive, cu cari să me înnegrăscă înainte publicului, de ăre-ce dintre cei 250 și mai bine de tineri români, cari se cresc astăzi în acel institut de știință, nici 10% n'ar fi în stare să se crească la alte institute din patrie.

»Dar ei dic, că un »Sinod diecesan« ar fi delegat altcum problema. Iluziune deșertă! Cuvintele »Sinod diecesan« n'au aceea putere farmecătoare, ca

să schimbe natura lucrurilor. Întrebarea a fost: Să se casseze ăre institutul, ori, spre a se puté creșce acolo tinerimea română prin preoți diecesani, să se conserve cu ori ce preț? Eu nu cred, că »Sinodul diecesan«, la carele cu puțină excepțiune, tot numai aceia ar fi participat, cari au participat și la consistoriul plenar, să fi putut luă altă rezoluțiune, decât care a luat-o consistoriul plenar, pe lângă conservarea cu ori ce preț a gimnasiului.

»Ără cu privire la espedient: dintre membrii consistoriului plenar rogați a-și propune părerile cu totă sinceritatea, nime nu mi-a știut sfătuí alt espedient, decât care după consultări repetite cu Escelelenția Sa d. mitropolit și ceialalți Ilustrisimi DD. episcopi ai provinciei bisericăsești, l'am urmat după matura deliberațiune în conțelegere cu capitulul catedral și cu consistoriul ordinar. — E dară contrariă adevărului și acea insinuațiune, ca și cum membrii consistoriului plenar ar fi stat sub nu știu ce presiune, care i-ar fi oprit dela manifestarea părerilor sale în acăsta afacere. — Martori îmi sânt la acăsta dintre Frățiile Văstre, toți acei bărbați veneranți, cari au participat la consistoriul plenar din întrebare.

»Altcum pentru mine e una adevărată enigmă aceea, că, pe lângă toate că au fost timpuri când în gimnasiul din Beiuș toate studiile s'au propus în limba maghiară; pe lângă toate că într'un timp chiar dintre români și-au dat unii totă silința, ca gimnasiul din Beiuș să se prefacă în gimnasiu de stat; pe lângă toate că, într'un timp, tot români, din motiv ca studenții români să-și potă ănsuși mai ușor limba maghiară, au decis ca studiul limbii și literaturii maghiare, propus până atunci romăneșce, să se propună ungureșce; pe lângă toate că într'un timp ăraș s'a decis ca studiul istoriei și al geografiei să se propună în limba maghiară, precum s'a și propus de atunci în continuu, și sânt dintre ămenii de ai noștri, cari pe docenții poporali diecesani contra dispozițiilor consistoriale i învieză la spriginul inspectorilor comitatensi: totuș, acele elemente turbulente, sub a căror ochi s'au întemplat și se întemplă și aceste, nu și-au redicat vocea, contra acestor măsuri; ără acuma timbrăză de tradarea intereselor institutului încă și acele dispozițiuni, cari între impregiurările date s'a recunoscut de unic espedient pentru ănsa-și salvarea existenței institutului, chiar și prin consistoriul plenar.

»Dar dela ămeni, cari părăsind terenul obiectivității, își îndreptă atacurile numai singur contra persoanei mele, cari prin urmare pe calea publicității chiar atunci îmi pun în prevedere, că-mi vor huli memoria și după mărte, când credeam în Domnul a fi prestat diecesei tot ce s'a împlinit dela mine, — nimica nu se poté luă serios.

»Ăncă și de aceea le pare reu acestora, că eu ca preot de 40 de ani și episcop de 19 ani, mi-am câștigat și avere privată. Da, am eu și avere privată, pentru că cele agonisite cu multe grigi și ostenele, le-am și știut cruță. Numai așa mi-a succes a pune temei și acelui »Fond subsidiar diecesan«, la care am contribuit pân' aci suma rotundă de patru sute de mii, adecă 400,000 fl. Și decă-mi va ajută Dumnezeu, doresc a mai creă încă și alt fond, menit numai singur pentru sublevarea posibilă a indigențelor clerului diecesan, atât de reu dotat.

»Cu cât m'au atins dară de dureros atacurile jurnalistice îndreptate de un an înăcece contra persoanei mele, cu atăta mi-a alinat durerea, manifestațiunile de iubire ale Frățiilor Văstre. Etc. etc.

»Oradea mare, 20 ianuarie 1891.

»Pavel m. p. eppul.«

B o n b ó n e.

— Cum se face că președintele ți-a acordat divorțul mai înainte chiar d'a-ți ceta petiția?

— Veți că președintele a fost întâiul bărbat al nevastei mele.

*

O cochetă către duhovnicul ei :

— E un păcat, părinte, că primesc să mi se spue că-s frumoasă?

— Negreșit că e păcat : nu trebuie să incurajezi minciuna !

*

— Ce vrei să fii, Titi, când te vei face mare ?

— Soldat.

— Dar vei fi în primejdie, poți fi omorât.

— De cine ?

— De dușman.

Titi, după ce cugetă un moment, răspunde :

— Atunci o să fiu dușmanul.

*

Servitorii noștri.

— Dumitre, scaunele sunt pline de praf.

— O . . . nu e de mirare, domnă, nimeni n'a ședut încă pe ele aji.

Duminea érna.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Frumoasă este duminea érna la sate. Atunci tot poporul e p'acasă, lucrul pausază și petrecerile se p'érindă. Mai frumoasă inse decât toate e priveștiștea, care arată poporul ducându-se la biserică în haine de serbătore.

Ilustrațiunea din nr. acesta infățișează o astfel de vedere. Clopotele s'au tras de mult, poporul evlavios vine din toate părțile și se 'ndreptă spre biserică.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Statua lui Alecsandri. Pe lumea trecută s'a convocat la Iași o întrunire de domni și d'omne din societatea iașană în salónele palatului mitropolitan sub președința mitropolitului, spre a consfătuí asupra măsurilor de luat pentru adunarea de fonduri, cu care să se ridice o statuă de bronz poetului Vasile Alecsandri. Inițiativa acestei laudabile întreprinderi aparține comunei Iași.

Etymologicum Magnum Romaniae. Din Dicționarul limbei istorice și poporane a Românilor, lucrat după dorința și cu cheltuēla regelui Carol I, sub auspiciile Academiei Române, de dl B. Petrescu-Hașdeu, a apărut la București, fâșcióra III a tomului II, cuprinđend cuvintele dela Ariciu — până la Aștémăt. Acesta întreprindere, una din cele mai de căpētenie din câte apar în limba română, este o lectură pe cât de petrecătore, pe atât de instructivă, căci în ea găsim adunate comórele limbei române istorice și existente, ér nu a unei limbi intipuite. Ilustrul nostru Hașdeu se achităză de însărcinarea sa cu atâta pētrundere, încât lucrarea acestă cu tot dreptul i va fi monumentul neperitor. Fiecare tom din acest dicționar se va publica în 4 fâșcióre. Prețul unui tom este 12 lei. Se primesc abonamente pentru fiecare tom, inse fâșcióre separate nu se vënd. Abonamentele se fac la stabilimentul grafic Socec în București.

Medicina Babelor. Cu bucurie vedem, că literatura noastră poporală de-un timp încóci ia un avēnt din ce în ce mai mare. Nunumai apar colec-

țiuni după colecțiuni de tot ce produce geniul poporului nostru, dar acele încep a fi făcute conform cerințelor științei, adecă nu se mai schimbă nimica și se reproduce întocmai chiar și pronunțierea. Cartea despre care voim să vorbim, »Medicina Babelor«, o adunare de descantece, rețete de doftorii și vrăjitorii băbești, de dl Dimitrie P. Lupașcu și publicată de Academia Română din București, este una din cele mai valoróre publicațiuni în ramul acesta. Dl prof. I. Bian, care a studiat culegerea acestă, ne spune în raportul seu către Academie, că colecțiunea e fórte prețioasă, căci autorul n'a făcut în culegerea sa modificări și innoiri. Întréga lucrare se împarte în trei părți : partea I cuprinde 54 descantece cu rețetele lor de aplicație ; II, 136 doftorii și vrăjitorii fără descantece ; III, 109 de »Rețetele lécurilor și vrăjitorilor băbești privitoare la vite și paseri.« Cartea s'a publicat întâu în Anale. Prețul 1 leu 50 bani.

Studii asupra limbei române. »Românului« i se comunică din Lipsca, că dl dr. Gustav Weigand, cunoscutul cercetător al limbei Macedo-Românilor, s'a întors anul acesta din a doua călătorie de un an și jumătate, ce a făcut prin mai tóte locurile din peninsula balcanică pe unde se găsește români. Cu deosebire și-a îndreptat cercetările sale filologice și etnologice asupra românilor din Epir, Tesalia, Grecia și Istria. Asupra acestei călătorii, întreprinsă sub auspiciile Academiei din Berlin și a celei din Lipsca, domnia-sa a ținut deja doue conferințe : una în societatea geografică și alta în societatea filologică din Lipsca. Laudele ce i s'au adus din partea savanților membri ai acestor societăți sunt tóte măgulitoare pentru dl dr. Weigand. Acum dl Weigand se află în Paris, unde dorește să facă cunoștință mai de aprópe cu distinșii noștri francesi în filologia romanică.

O serbare literară. Membrii vechei societăți literare din Iași »Junimea«, între care sunt domni : P. P. Carp, T. Maiorescu, Jacob Negruzzi, Th. Rosetti etc., vor serba aniversarea unui pătrar de secol de când s'a înființat revista »Convorbiri Literare.«

Dorul tinerimii. Cea mai complectă și mai nouă colecțiune de cantece, cuprinđend și cantecele ce esecută corul mitropolitan din Iași, 1 volum fórte elegant conținend 300 cantece din cele ce se cântă aji, a apărut în editura librăriei Nebuneli din Galați. Prețul 1 leu 50 bani. De vëndare la tóte librăriile din România. Editorii trimit cartea franco după cerere.

Revistă francesă. În nrul din ianuarie 1891, »La Revue de Géographie« din Paris conține un răspuns al dlui A. D. Xenopol la articolul publicat într'aceeaș revistă în luna lui septembre 1890 de »Un Hellène« (care e grecoman, probabil) sub titlul de »Les Roumains« (Étude ethnographique.)

Conferințe literare. Dl Al. D. Xenopol, profesor de istorie la universitatea din Iași, a ținut duminecă la Ateneul din București o conferință asupra »Introducerii limbei române în biserică.« — Dl Ionnescu-Dion va ține mâne duminecă, tot acolo, o conferință asupra »Orașului București în timpul revoluțiunii franceze din 1789.« — Societatea științifică-literară din Iași începe la 15/27 ianuarie cursurile sale libere în sala universității. Deschiderea o va face dl Al. D. Xenopol.

Scriere de economie națională. »Studiu economic asupra comerțului general al României și chestiunea reformei tarifelor vamale« e titlul unei broșure apărută la București și datorită penei dlui Stefan Vasilescu, șef de birou la statistica ministerului domeniilor din România. În acestă broșură, autorul se ocupă cu analiza sistemului protecționist și a celui liber schimbist.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și muziciale. *Di O. Saphir* a scris o comedie originală în patru acte sub titlul »Omul Veacului«, care a fost primită de către direcțiunea Teatrului Național din București. — *Dșora Agata Bărsescu* a jucat la Hamburg în »Hero și Leandro« cu cel mai mare succes și i s'au făcut ovațiuni mari. — *Dna Anna Judic*, vestita cântăreță franceză legeră, va sosi în luna viitoare la București, unde cu trupa sa va da patru reprezentațiuni, și după fiecare va cânta romanțe. — *Opera italiană* la București se va deschide în 1/13 martie. — *Dna Zina de Noré*, o nouă cântăreță română, a obținut mare succes la serata musicală ce s'a dat în săptămâna trecută în sălonele prințesei Al. Bibescu în Paris.

Teatrul Național din București. Marți la 15/27 l. c. s'a dat ca reprezentațiune extraordinară, în beneficiul dōmnei Aristița Romanescu, pentru întâia-ōră în stagiunea acēsta »Romeo și Julietta« tragedie în 5 acte de Shakespeare, tradusă de dl Ion Ghica. Sala a fost plină și a aplaudat cu entuziasm pe artista, lângă care s'a mai distins dl Manolescu ca Romeo. — *Ētă* piesele care s'au jucat în timpul stagiunii la teatrul național: *Fântāna Blandusiei*, V. Alecsandri. — *Pe mormēntul poetului*, D. Olinescu. — *Alecsandri la Mircești*, V. A. Urechia. — *Rosamunda*, Leonescu. — *Eva*, Voos. — *Femeile nōstre*, Moser. — *Răpirea Sabinelor*, Moser. — *Gringoire*, Th. Banville. — *Amin-tiri din Caucazia*, Blavet. — *Martira*, A. d'Ennery. — *Bomba*, (La Boule), Meilhac și Halévy. — *Mândrie și amor* (Maitre de forges), G. Ohnet. — *Bacalaurēata* — *Puiculița* — *Bucuria casei*, A. Bourgeois. — *Vicleniile lui Scapin*, Molière. — *Doctorul fără voce*, Molière. — *Ruy-Blas*, Victor Hugo. — *Filippo*, (Le luther de Cremone), Fr. Coppée. — *Hamlet*, Shakespeare. — *Hoții*, (Les Brigands), Schiller. — *Lalla Roukh*, (Operă romantică), Félicien David. — *Voevodul țiganilor*, Iohan Straus. — *Lucia*, Donizetti. — 6 reprezentațiuni de dșora Bărsescu: *Hero și Leandro*, Grillparzer. — *Inelul lui Gyges*, Hobbel. — *Fiul pădurei*, Halm. — *Bunica*, Grillparzer. — *Don Carlos*, Schiller. — *Sapho*, Grillparzer. — În curēnd se va da *Faust* cu dna Villa în rolul Margaretei. — Proiectul pentru reformarea legii teatrelor a fost redactat de comitetul teatrului și va fi depus pe birourul camerei, în acēstă sesiune. Prin el, scrie »Romānul«, se regulează dreptul la pensiuine al societărilor și se transformă societatea dramatică în societate lirică și dramatică.

Opera română la Teatrul Național din București face progres din ce în ce mai mare. De curēnd ea a dat »Lucia.« Tenorul Băjenar, ne spune »Timpul«, a probat, că nunumai are o bună calitate de voce, că are destulă forță și destul sentiment, dar totodată că are și o școlă bună. O emsiune vocală splendidă, pronunție admirabilă și un dar de a dice recitativele, cum rar se găsește. În stēșit, un bun tenor, un om al viitorului. Lucia a fost dșora Roth; are o voce bine timbrată și cântă minunat atunci când nu cere forță. Baritonul Cairetti cântă cu gust, cu sentiment și știe să iēsă tot'auna bine. Despre coruri nu se pōte dice decât bine, ca și despre orchestră. În definitiv, incheiă numitul diar, succesul »Luciei« trebuie să fi convins și pe sceptici și pe reuvertori, că putem avē o operă română.

Reuniunea română de gimnastică și cântări din Brașov a arangiat joi în 17/29 ianuarie 1891 în sala hotelului Nr. 1, o convenire colegială cu următorul program: 1, H. Huber: »Vino 'n codru« cor micst. 2, Mendelsohn B.: Fragment din »Athalia«, pentru solo și cor micst. 3, G. Musicescu: 4 cântece

poporale pentru cor micst: a) Fōiă verde; b) Ne-vesta care iubește; c) Stānceuța; d) Baba și moșnegul. 4, I. Moudry: 5 cântece de pădure pentru solo, cor, piano și cvartet de viole: a) Mērsul în pădure; b) Farmecul pădurei; c) În pădure; d) Imnul codrului; e) Rēmas bun codrului.

Nouă operă română. Din Berlin primim aceste șire: Dilele aceste s'a terminat la Berlin traducțiunea germană a unui libretto datorit penei cunoscutului literat dl N. Beldiceanu din Iași, scris pentru o operă compusă de dnii Caudella și Otrembă, cel dintēiu profesor la conservatorul din capitala Moldovei, cel al doilea un medic ieșan, președintele bētrānei societăți de medici și naturaliști din Iași, care de curēnd și-a serbat a 57-a aniversare. Numele operei e »Dorman sēu Daci și Romani«, acțiunea se petrece pe vremea ureării pe tron a lui Antonin Piu, în anul 1383. d. Chr., în o colonie română din Dacia transalpină.

Producțiune musicală-teatrală. Corpul invēțătoresc dela școlă gr. or. din Sēliște arangēză cu elevii și elevele școlēi o producțiune musicală-teatrală împreună cu joc, duminică în 20 ianuarie st. v. a. c. în sala școlēi gr. or. din Sēliște. Program: 1, »Re-întrecerea victoriosă«, cântată de corul școlēi. 2, »Trecutul, prezentul și viitorul«, declamată de elevi. 3, »Fii ai Romāniei«, cântată de corul școlēi. 4, »Visul lui Tudor«, declamată de o elevă. 5, »Un păstor tinēr«, cântată de corul școlēi. 6, »Din povestea vorbei« de A. Pan, declamare. 7, »Deștēptă-te Romāne«, cântată de corul școlēi. 8, »Vivandiera«, scenă militară de V. Alecsandri, executată de elevi. 9, »Cărlanii«, vodevil într'un act de Constantin Negruzi, executat de corpul invēțătoresc cu concursul altor persoane. 10, Petrecere cu joc.

Societate corală 'n București. E vorba, scrie »Timpul« de a se înființă în București o societate corală, în care să ia parte toți cântăreții noștri. Societatea va avē de scop dezvoltarea muzicii la noi și ajutorul reciproc al membrilor. Pe duminică s'a anunțat prima întrunire la școlă dela »Domnița Balășa.«

Un nou oor de plugari. Invēțătorul Vasile Jian care numai de patru luni se află în comuna Srediștea, a și înființat un cor vocal din plugarii de acolo. Acest cor a cântat întâia-ōră în biserică la Crăciun, cu care ocaziune tot poporul l'a ascultat cu cea mai mare bucurie și desfētare.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Episcopul Pavel ērăș a dărunit 40,000 fl. Esc. Sa părintele episcop Mihail Pavel, vrednicul arhipăstor al diecesei gr. c. de Oradea-mare, în ședința consistorială din 28 decembrie a dat o nouă probă de înaltul seu spirit iubitor al fiilor sei sufletești. În ziua aceea a depus ērăș 40,000 fl. pentru fondul subsidiar diecesan, creat de In. Pr. SSa și numit pe scurt »Fondul Pavelian.« Cu suma acēstă fondul întreg s'a urcat la patru sute de mii fl. Acest fapt admirabil și fără părechie în istoria culturēi nōstre naționale umple de bucurie totă suflarea romānescă. Ēr în deosebi fiii diecesei oradane trebuie să simtă o mândrie sublimă, că 'n fruntea diecesei lor se află un astfel de episcop. Dumneșeu să-i lungescă firul vieții, ca încă mulți ani să se pōtă bucură de stima și devotamentul tuturor!

Șematismul diecesei Lugoș. Consistoriul din Lugoș a îndreptat un cercular către clerul diecesan, ca să culēgă datele statistice trebuitōre la compunerea unui șematism diecesan și să i le înainteze până la sfērșitul lui martie c. n.

Studentii români din Berlin, precum ne-a avisat corespondentul nostru de acolo, au înființat o societate culturală. Numele acesteia este: »Tinerea română studioasă.« Numerul membrilor până acuma e 20, al căror președinte e dl dr. în medicină G. Marinescu. Prima ședință s'a ținut la 10 ianuarie, cu care ocaziune dl Marinescu a dezvoltat o conferință despre tratamentul lui Koch la bôlele tuberculose. Scopul societății este a promova instrucțiunea intelectuală a membrilor, parte prin conferințe, parte prin conversație în limba germană, parte prin cetirea autorilor străini și naționali. Societatea totodată se angajează a da informațiuni românilor, cari se vor abate pe la Berlin.

Internatul de fete din Blaș. Precum se știe, cu ocaziunea jubileului de 25 ani al episcopiei în Pr. SSale părintelui arhiepiscop și mitropolit dr. Ioan Vancea, la 3 decembrie an. tr., s'a făcut în arhiepiscopia Blaș o colectă pentru înființarea unui internat de fete în Blaș. Acum aflăm din »Unirea«, că spre scopul acesta până acuma s'a adunat 3949 fl. 55 cr. Puțin!

Parastase pentru Antoniu Mocsonyi. Dilele trecute s'au ținut parastase pentru repositul Antoniu Mocsonyi, după informațiunea »Luminatorului«, la Făget, Nicolinț, Marcoveț, Cubin, Vraniu, Jertof, Grebenăț, Coșava, Ofcea și Curte.

Adunări învățătoarești. Conferința învățătorilor din protopresbiteratul Tincei s'a ținut la Cefa sub presiunea părintelui protopresbiter Iosif Vesa. Cu asta ocaziune învățătorul Petru Leucuța a ținut prelegere despre cultivarea frăgarilor; ér inv. Ioan Costa a ținut prelegere despre tractarea vermilor de mêtasă. S'a decis să se înființeze biblioteci școlare. Biuroul s'a compus astfel: președinte Iosif Silagyi, vpreședinte Ioan Costa, notar I. Mihiș și P. Pap, cassar S. Popa, controlor R. Popovici, bibliotecar P. Bugariu. — *La Sebeșul-Săsesc* se va ține la 29 și 30 ianuarie v. (10 și 11 februarie n.) adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Sebeșul-săsesc; cu ocaziunea aceea se vor ține mai multe prelegeri practice și se vor discuta agendele oficiale.

C E E N O U ?

Hymen Dl Petru Corcan, protopretor în cercul Jam, comitatul Caraș-Severin, s'a logodit cu dșora Iulia Neagoe, fiica repositului Traian Neagoe. — *Dl Teodor Pinter*, absolvent de teologie al diecesei aradane, s'a incredințat cu dșora Emilia Petraș, fiica dlui Teodor Petraș paroc în Jermata.

Soiri personale. *Maj.* Sa împăratul și regele Francisc Iosif I a trimis prin archiducele Eugen la botezul fiului al șeselea al familiei împărătești germane, împărătesei, un diamant în valoare de 40.000 fl. — *Gen. Manu*, ministrul president al României, întorcându-se dela Paris, a fost primit în Viena în audiență de cătră Maj. Sa, care a dat și un prând în onoarea ministrului român. — *Dl Al. Lahovary*, ministrul de externe al României, a fost distins de Maj. Sa împăratul și regele Francisc Iosif cu marele cordon al coronei de fer.

Reuniunea femeilor rom. din comit. Hunedorii. Convocare. Pe baza §-lui 20 p. 8 din statute »comitetul reuniunii femeilor române din comitatul Hunedorii« în ședința sa dela 25 ianuarie a. c. a decis a se convoca adunarea generală în Deva, pe ziua de 14 februarie 1891 st. n. înainte de amezădi, la 10 ore, în casele dōmnei președinte a reuniunii, la care, membrii precum și toți binevoitorii reuniunii sânt

respectuos invitați. Deva la 26 ianuarie 1891 st. n. *Ecaterina Dragici* m. p. președintă, *dr. Alesandru L. Hosszu* m. p. secretar.

Memoria lui Ladislau Valda. Aflăm din »Gazeta Transilvaniei«, că repositul Ladislau Valda a lăsat prin testament moșia sa dela Suariș și o parte din cea dela Glod, precum și bani gata în suma de 1000 fl. ca fundațiune, din al cărei venit să se împartă stipendii de câte 60 fl. între acei studenți români, cari știu mai bine românește.

Monumentul lui Cuza. Diarul »Galați« scrie, că în Galați se vorbește despre constituirea în acel oraș a unui comitet, care să ieie inițiativa pentru ridicarea unui monument în memoria fostului domnitor Alesandru Ioan Cuza. Acest monument este vorba să se ridice pe locul unde actualmente se află casele, în care a locuit domnitorul Cuza. Monumentul va fi încungiuat de un mic parc.

Tramway electric la Bucureșol. Capitala României înaintează cu pași gigantici. Astfel cetim că pe întregul bulevard Elisabeta se va construi un tramway electric. Inginerul Diks, inspector general la München, care a fost însărcinat cu întocmirea planurilor, a sosit la Bucureșci și va începe îndată lucrarea sa.

Costum pentru avocați. Consiliul de disciplină al biroului din Bucureșci a hotărât ca dela 1 aprilie toți avocații să pōrte costumul de avocat, după cum e în Franca. Acolo acest costum se numește *robe*, adică rochiă. Avocații noștri, scrie »Timpul«, au să dea de lucru glumeților. Pe de altă parte costumul fiind adoptat de magistrați, avocații nu puteau rămân mai pe jos. Nu șcim decât și cei de pe la judecătōriile de pace vor adoptă rochiă.

Moștenitorul tronului la Petersburg. Tōte diarele politice scriu, că presumpțivul moștenitor al tronului austro-ungar, archiducele Francisc Frdrinând, are să plece peste doue săptămâni la Petersburg. Însemnătatea politică a acestei visite nu se pōte contesta, de și schimbări n'are se producă. Totul se reduce la o simplă contra-visită celeia ce astă tōmnă moștenitorul tronului Rusiei a făcut la Viena. Dar și actele de curtenie au însemnătatea lor.

Liga pentru unitatea culturală a Românilor. Președinte al ligei s'a ales dl Al. Orescu, rector al universității din Bucureșci. Totodată s'a delegat o comisiune pentru arangiarea unui bal, alta pentru pregătirea serbării din 24 ianuarie (5 februarie.) S'a mai decis ca studenții să dea o reprezentație teatrală în beneficiul Ligei; se va jucă o piesă tradusă din grecește de dl Dragomirescu, »Antigone« de Sophocle. Comitetul a delegat din sinul seu un comitet executiv, care va avé să ia tōte hotărârile în favoarea Ligei, intrunindu-se ori când va fi trebuință. În fiecare lună se va intruni întreg comitetul pentru a ascultă lucrările comitetului executiv. Memorandumul e tipărit în patru limbi: română, germană, francesă și italiană. La Berlad și la Ploeșci s'au format filiale.

O nouă bancă românească. Aflăm cu bucurie din »Tribuna«, că la Alba-Iulia s'a luat inițiativa pentru înființarea unui institut de credit și economii cu numele »Julia«, cu un capital de 50 de mii. Statutele sânt gata, ér listele pentru subsciirea acțiunilor s'au pus în circulație. Se crede că rezultatul va fi mulțumitor, căci acesta bancă e o mare necesitate pentru poporul din acele părți.

Dieta urmază desbaterea proiectului de lege pentru asilele de copii; desbaterea generală s'a încheiat; la votare numai Sașii și Mocsary au votat în contră. Într'aceste români din părțile Brașovului au ținut adunări protestând în contra acestei legi; astfel de meetinguri s'au mai convocat la Sibiu, Sas-Sebeș.

Șoiri scurte. *Consiliul municipal orășenesc din Cluș* a cassat sentența adusă de căpitanul orășenesc suprem contra demonstrațiilor cu ocaziunea represin-tațiunii »Die Hochzeit von Valeni« și a hotărât, ca afacerea să se transpună tribunalului. Consiliul și-a motivat hotărîrea cu aceea, că în demonstrațiune vede o agitație în contra naționalității. — *La Viena* se proiectează o expoziție universală pentru anul 1898. — *Poporațiunea Budapestei* la numărătorea făcută cu începutul anului curent s'a constatat că s'a urcat la 505,000. — *Senatul imperial din Viena* s'a dizolvat pe neașteptate; nouele alegeri se vor face în luna lui martie. — *Banca populară din B. Ciaba* a fost pusă sub concurs, căci cassarul și comptabilul au defraudat peste 400,000 fl.; primul s'a impușcat, dar n'a murit; al doile s'a impușcat mortal.

CARNEVAL.

Carneval de Buoureșol. *Di și dna Grigore Șutu* au dat joia trecută o mare serată cu danț. Casa lor, scrie »Timpul«, pare a fi făcută pentru serbări. E mare și spațioasă. O scară monumentală duce la sălonele de danț. Pe zid în fața scării se innalță o oglindă imensă. La 10 ore, pe acea scară se urcă și se reflectă în oglindă tot ce are Bucureșciul mai elegant și mai frumos. Privirea eră încântătoare. Stăpâna casei purtă o frumoasă toaletă de mătășă și catifea roșie cu pene albe și avea stele de brilliant pe cap. — *Colonia austro-ungară* a dat sâmbătă bal în sala Băilor Eforiei, care — după cum aflăm din »Românul« — a fost foarte reușit. Cotilionul mai ales a avut o mulțime de figuri originale; între altele s'a desfășurat și împărțit în bucăți doue mari vederi ale Venei și Budapestei. Pe lângă membri coloniei, au asistat la acest bal și mai multe persoane din societatea română. S'au danțat toate jocurile naționale ale țerilor cari formeză imperiul: esárdás, tyroliana, styriana, româncea, slovacă, morava etc.

Reuniunea femeilor române gr. o. din Blaș a arangiat la 15/27 l. c. o serată musicală, în sala de gimnastică a gimnasiului de acolo. După serata musicală a urmat petrecere cu dans în sala »Otelului Național.« Petrecerea s'a dat în folosul fondului numitei Reuniuni.

Societatea academiă „Junimea“ din Cernăuți va da la 24 ianuarie (5 februarie), balul seu obișnuit în sala Societății filarmonice. Președintele de onoare al comitetului e baronul Alesandru Vasilco, președintele comitetului arangiator baronul George Styrcea, președintele societății Petru Ionescu.

Bal românesc în Arad. Aflăm că tinerimea română din Arad și impregiurime va arangia și în carnevalul acesta un bal românesc. Balul va fi precedat de un concert brilliant, la care vor cooperă și câțiva artiști români. Pregătirile s'au început și se spereză rezultatul cel mai mulțumitor.

Balul din Lipova. arangiat de tinerimea dela școlile de acolo, a reușit binișor. Au luat parte dnele Voichița Hamsea, Maria Putici din Arad, Vanc, Avramuț; dșorele Putici, Bichicean, Popovici și altele. Balul s'a deschis cu Ardeleana, după care s'au jucat și alte jocuri naționale.

OGLINDA LUMEI.

Șoiri străine. *Di Alesandru Ion Filipescu* din România, care ș-a arătat în toate privilegiile simpatia pentru Franția, a fost numit cavalier al Legiunii de onoare. — *Moștenitorul tronului belgian*, principele Bau-

douin, a încetat din viață; mórtea lui a fost cu totul pe neașteptate, în urma unei receli; el a fost fiul cel mai mare al comitelui de Flandra și nepot al regelui Carol. — *La Berlin* s'a format o ligă culturală, cu aceeaș menire ce o are Liga din București. — *Sardou*, renumitul autor dramatic frances, a pățit-o cu piesa-i nouă »Thermidor«, care s'a jucat întieia-ora în săptămâna trecută la Paris; de óra-ce piesa atacă câteva personaje ale revoluțiunii din 1789, publicul a fluert-o și guvernul a oprit represintarea; Sardou să fi declarat că nu va mai scrie pentru scena francesă.

Românii din Basarabia se prepădesc grozav. O informațiune din »Românul« ne oferă în privința acésta datele cele mai triste. Autorul aceleia descrie conversațiunea sa cu un român din Basarabia. Acela spunea că nu dorește de fel să revie cetățan român, căci la țarul plătește bir puțin și au locuri destule; cine vré să trecă Nistrul, capetă acolo pământ cât póte cuprinde cu ochii. A adaugat apoi, că mulți români au și trecut Nistrul și au să se mai ducă, ér în locul celor plecați vin ruși. Autorul articolului a vorbit acum șese ani cu un țeran din Basarabia, care abiă mai șciea românește. Acesta spunea, că în satul lor au școlă rusescă, preotul face slujba în limba rusescă; »că dór tot creștini sântem.« Care va să dîcă, chiar și poporul ș-a pierdut sentimentul naționalității.

Cavalerismul spaniol. Un individ, anume Redon, a fost condamnat încă înainte de asta cu doi ani la închisóre pe viață pentru un pretins asasinat. Dilele aceste el a reușit inse să fugă din Cayenne, refugiându-se la Valencia. D'aici scrise tatălui seu, să vină să-l vedă. Tatăl seu, care e convins că fiul seu a fost victimă al unei erori judiciare, a și venit să-l vedă. Se duseră atunci amândoi la un avocat, cu numele Rodriguez, care inse în loc de a le da ajutor, i-a denunțat poliției. Publicul aușind despre acésta infamiă, s'a supérat foc, și a năvălit asupra casei avocatului pentru a-l pedepsi de necavalerismul seu, prin care a adus rușine poporului spaniol. Avocatul nu a scăpat de bătaia decât cu fuga. Administrația și tribunalul chiar din acel oraș au rugat pe regină să ia sub protecția sa pe victimă, pe francesul a cărui estradare guvernul Republicei a și cerut-o, dar fără succes, căci guvernul spaniol a refuzat să-l estradeze.

O dramă în biserioă. O panică grozavă s'a produs sâmbătă în biserică Saint-Michel din Paris. Un individ s'a sinucis la liturghia dela 6 ciasuri într'un mod foarte ciudat El și-a uns hainele cu gaz și-a legat o frânghie de gât și și-a atérnat de haine chibrituri și bucățele de lemn, de desubtul lui într'un liughian a turnat gaz și a pus foc. Flacările l'au incongiurat numai decât. Preotul bisericei alergă în ajuorul lui, aco-perindu-l cu haina de slujbă pentru a stînge focul, dar se arse la mâni. Se presupune că sinucisul eră nebun. Corpul lui într'o stare de nerecunoscut a fost transportat la Morga. Emoțiunea eră foarte mare printre credincioșii cari au asistat la acésta dramă.

Biserioă aședată pe rôte. Dilele aceste se va termină la Chicago o operă unică în lume: e vorba de o biserică aședată pe rôte. Ea se esecută după planurile episcopului Wiliam D. Walker și e destinată la serviciul satelor situate de-alungul liniilor ferate din acésta parte a Statelor-Unite. Aspectul exterior al bisericei séménă cu trăsurile nomade ale lui Hullman, cu deosebire numai, că la fiecare colț e câte un turnuleț care-ți reamintește că clădirea e o biserică. Ea e lungă de 60 de picioare și lată de 10 numai. 72 de persoane pot încapé la cas de nevoe și ea conține toate cele necesare unei biserice.

Sfântul Columb. Se anunță din Roma, că Papa are de gând să proclame sfânt pe descoperitorul Americii Cristof Columb. In acest scop Leon XIII a ordonat un fel de plebiscit printre episcopii catolici. Până acum s'au pronunțat peste 700 de episcopi și toți sunt pentru sfintirea lui Columb; ceea-ce probabil se va și întâmplă încă in anul acesta.

GHICITORE DE ȘAC

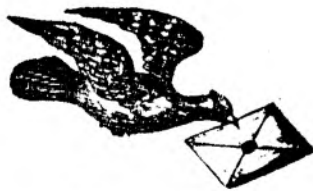
glas	e	gat	gru	ân-	rul	pui,	și	po-	chii	pui	te
stri-	ca	de	ei	sa	ne-	ta!	ca-	pui,	sorb;	rum-	o-
	cu	ne-	pe-	her-	ger:	pe	fina	bi-	la	ei	
	n'a	ghe-	da	le	ie-	pe	cine	le,	vedu-	ér	
	prim-	de	za	gând			când	Sera-	tre-	si	
ta	lie	gu	blare?		de			pri-	de	va	pe
	corb;	lu-	mer-		Cornelia N. Pop.			na	dona	ce	
	ri	si	ei	o			vind	lie	ne	ves-	
		si	da-	ci	a	ta-	fi-	este	cine		
dó-	pe	doi	ne	um.	ra	tun-	ma-	A.	si'n	man-	trece
	vr'o	an-	ne	ne-	de	na	doliu	a-i	cata	ca	
	ua	per-	de	Se	a	u-	a-	tasă	gaiata	in	
ga	tuare	zut	gri	ci-	ne	na	chi-	'mbra	ră-	pe	do-
pi-	lerg	dusa	ci-	ve	se,	fe-	si-	do-	ro-	dru	ca-
tro-	ta	te	ru-	nie	o	rum-	sub	ca-	cu	ua	re
a-	cio-	pe	pe	bi-			zi	po-	só-	reta	mân-

Pentru dómne tinere.

De ce nu ouă gănille ? Totă lumea, in orașe și la țeră, se plânge. in acest seson geros, că gănille nu ouă. Pricina e că nu șcim a le ingrigi astfel ca să ouă ș-acum. Incercați d'a le da, érna, hrană vegetală și animală, a le ține in cotenețe luminoșe și călduróse, unde să fie așternut pe jos năsip gros pietros și moroz séu carbonat de calce, cenuse prin colțuri, și veți avé oué și érna in tocmai ca véra când păsările ținute libere, găseșc nu numai bóbe dar verdéță și insecte, etc. Puneți-le străchini cu făină séu huluiélă amestecată cu tocătură de carne fiértă (precum mațe) și cu lapte și nu uitați a le da verdéță, precum foi de salată și de varďă și hrăniți-le mai ales cu ovés negru, de voiți să oué mult.

Mijloocul d'a se păstrá 6 luni strugurii. După ce se aleg eiorchinii cei mai copti și frumoși și după ce se curată și se usucă la sóre, se pun inlădi de tînchea umplute cu tărițe de lemn. Strugurii se aședă astfel încât să fie peste tot acoperiți cu răsătură de ferestréu. Se pune cutia in o ladă de lemn umplută totțcu tărițe de ferestréu și se astupă bine.

Poșta redacțiunei.

Cluj. E tradusă din limba originală ?
Bolintin. Mulțumită pentru surprinderea pré plăcută. Vor urmă tóte pe rénd. Fóia s'a espedat la Botoșani.
Bistrița. Care numere îți lipsesc ?

Călindarul săptămănei.

Đua sept	Călindarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dumin. celor 10 Leproși	Ev. Luca c. 17 gl. 2 a inv. 2.	ires	ap.
Duminecă	20 † C. P. Eutimie	1 Febr. Ignat	7 47 4 31
Luni	21 C. P. Maxim	2 (*) Intr. Chr.	7 46 4 32
Marți	22 Cuv. Timotei și Anast.	3 Blasiu	7 46 4 32
Mercuri	23 S. Mart. Climente	4 Veronica	7 45 4 33
Joi	24 Cuviosa Xenia	5 Agata	7 45 4 35
Vineri	25 † S. Grig. Teologul	6 Doroțea	7 43 4 37
Sămbătă	26 Cuv Xenofont	7 Romuald	7 42 4 39

Avis. Rugăm pe abonații cari încă nu ș-au acłitat abonamentul, să binevoiescă a-l refu. Cei ce nu vreu să mai aibă fóia noastră, sânt rugați a ne innapoá nr. acesta; căci cei ce primesc doue numere, se considera abonați.

Se póte deslegá după promenada calului. Terminul de deslegare e 15 februarie. Ca tot-deuna și de asta-dată se va sorti o carte intre deslegători.

Deslegarea logogrifului din nr. 51:

- Arabia
- Laud
- Eldorado
- Chiev
- Sabbat
- Agio
- Nap
- Dacicus
- Regele
- Irod

Literele inițiale cetite de sus in jos dau numele »Alecsandri« ; cele finale cetite de jos in sus : »Despot-vodă.«

Deslegare bună primirám dela dómnele și domnișórele: Aurelia Popescu, Amalia Crișan, Mariți P. Simțion, Constanța Gurban și dela dnii Emilian Micu și Sever Boc.

Premiul l'a dobândit dșóra Amalia Crișan.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang in Oradea-mare.